

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 38P/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316200060
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Mattielighova
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1316200060.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou JUDr. Zdenkou Mattielighovou, v právnej veci starostlivosti súdu o: V. I. Q.O., T. XX.XX.XXXX, U. H. X.U. XX/XX, X. K., toho času S. C. G., T. B., R. XXX/XX, K., obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, zastúpený opatrovníkom V. N. R., T. XX.XX.XXXX, H. R. X, H., o návrhu na schválenie právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa - opatrovníka V. N. R., T. XX.XX.XXXX, H. R. X, H. zo dňa 05.01.2016 na schválenie právneho úkonu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 05.01.2016 sa opatrovník V. I. Q., obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony, domáhal schválenia právneho úkonu, a to späťvzatia žaloby v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/167/201, ktorý úkon vykonal podaním doručeným tunajšiemu súde k sp. zn. 14C/167/2013 dňa 17.12.2015.

Svoj návrh odôvodnil tým, že ako opatrovník opatrovanca späťvzal v jeho mene vyššie uvedeným podaním žalobu na určenie neplatnosti relatívne neplatného právneho úkonu, ktorý návrh podal na tunajšom súde V. I. Q. dňa 09.09.2013 prostredníctvom svojho právneho zástupcu N. D. R. a ktorou žalobou sa domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade, a to na podklade § 140 a 40a Občianskeho zákonníka. Opatrovník V. I. Q. mal za to, že späťvzatie žalobného návrhu je v záujme opatrovanca. Poukázal na to, že opatrovanec pod vplyvom svojho ochorenia trpí paranoidne perzekučnými vzťahmi k rodine, má neodôvodnené podozrenia, že sa mu ubližuje, a to aj v prípade, ak šlo o konanie, ktoré bolo v jeho prospech (napr. búranie stavieb, ktoré ohrozovali životy ľudí). O zverený majetok ako taký sa dlhodobo nestaral, na jednej strane chcel chrániť svoj majetok, na strane druhej sa oň nestaral a všetko sa mu rozpadávalo, pričom majetok mu ničili aj prírodné podmienky. Ak mu rodinní príslušníci chceli bezodplatne zrekonštruovať nehnuteľnosť, ktorú užíval, toto odmietol. Po smrti otca sa presťahoval do jeho zrekonštruovaného bytu, ktorý dokázal za pár rokov zničiť. Javil síce záujem o majetok, ale na strane druhej nemal ani fyzické ani psychické schopnosti k tomu, aby sa o nehnuteľnosť postaral. Ku konaniu prebiehajúcemu na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/167/2013 uviedol, že podpisom predmetnej kúpnej zmluvy a prevodom nehnuteľného majetku, o ktorý sa v tomto konaní vedie spor, nešlo o poškodenie záujmov jeho opatrovanca, keďže tento sa jednak jasne nevyjadril, či chce nehnuteľnosť odkúpiť a taktiež bola situácia neúnosná i z hľadiska rodinných a majetkových vzťahov. Cieľom opatrovníka pri späťvzatí žalobného návrhu vo veci 14C/167/2013 bolo zrekonštruovať byt opatrovanca, pričom čiastka, ktorú by opatrovanec V. I. Q. musel zaplatiť za odkúpenie nehnuteľnosti, ktorej sa daný spor týka, nie je adekvátna a rodina tieto peniaze používa na opravy jeho existujúcich bytových priestorov, ktoré sa nachádzajú v X.Á. K. na Z. X. XX/XX.

Taktiež je možné mu za uvedené finančné prostriedky zabezpečiť väčší komfort v zariadení, v ktorom je v súčasnosti umiestnený.

Súd sa oboznámil s návrhom opatrovníka zo dňa 05.01.2016, rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 19.11.2015, č. k. 38Ps/2/2015 - 131, žalobným návrhom na určenie neplatnosti relatívne neplatného právneho úkonu zo dňa 09.09.2013, výpisom z LV č. 241, vyjadrením žalovaným k žalobe zo dňa 08.10.2013, výzvou na vyjadrenie sa k uplatneniu zákonného predkupného práva, zhrnutím ústneho prejavu žalovaných zo dňa 11.06.2014, zápisnicou o pojednávaní súdu vo veci sp. zn. 14C/167/2013 zo dňa 17.06.2014, rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17.06.2014, č. k. 14C/167/2013 - 56, odvolaním žalobcu voči rozsudku zo dňa 29.07.2014, návrhom na nariadenie predbežného opatrenia vo veci sp. zn. 14C/167/2013 zo dňa 16.09.2014, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 10.10.2014, č. k. 14C/167/2013 - 83, odvolaním odporcu v 2. rade zo dňa 30.10.2014, vyjadrením žalobcu zo dňa 20.11.2014, uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.2014, č. k. 2Co/890/2014 - 143, uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.07.2015, č. k. 2Co/691/2014 - 150, zápisnicou o pojednávaní súdu vo veci 14C/167/2013 zo dňa 05.11.2015, písomným späťvzatím žalobného návrhu opatrovníkom zo dňa 17.12.2015, listom N. D. R. adresovanom opatrovníkovi opatrovanca zo dňa 23.12.2015, doplnením podania vo veci 14C/167/2013 zo strany opatrovníka zo dňa 31.12.2015, zhrnutím ústneho prejavu žalobcu na pojednávaní vo veci 14C/167/2013 konano dňa 07.01.2016, zápisnicou o pojednávaní súdu vo veci sp. zn. 14C/167/2013 zo dňa 07.01.2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 09.09.2013, ktorý bol zapísaný pod sp. zn. 14C/167/2013 sa V. I. Q.O. prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal určenia neplatnosti relatívne neplatného právneho úkonu, a to kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade, predmetom ktorej bol predaj spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti, ktorej spoluvlastníkom je aj V. I. Q., pričom tento namietal nerešpektovanie svojho zákonného predkupného práva v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka a jeho porušenie.

Rozsudkom zo dňa 17.06.2014, č. k. 14C/167/2013 - 56 tunajší súd návrh žalobcu - opatrovanca zamietol. Voči predmetnému rozsudku podal žalobca odvolanie.

Uznesením zo dňa 10.10.2014, č. k. 14C/167/2013 - 83 tunajší súd nariadil predbežné opatrenie, podľa ktorého bol odporca v 2. rade povinný zdržať sa konania smerujúceho k uskutočňovaniu akýchkoľvek búracích prác, stavebných úprav a zásahov do nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu.

Uznesením zo dňa 12.12.2014, č. k. 2Co/890/2014 - 143 Krajský súd v Bratislave uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Uznesením zo dňa 31.07.2015, č. k. 2Co/691/2014- 150 Krajský súd v Bratislave rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 17.06.2014, č. k. 14C/167/2013 - 56 zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Rozsudkom zo dňa 19.11.2015, č. k. 38Ps/2/2015 - 131, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.12.2015 tunajší súd obmedzil V. I. Q., T. XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony v tom rozsahu, že menovaný nie je spôsobilý rozhodovať:

- v právnych úkonoch, akými sú uzatvárania zmlúv,
- v jednostranných právnych úkonoch, napr. vyhláseniach, ktoré by ho zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností,
- v nakladaní s finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej sumu 10 eur týždenne,
- pri preberaní doporučených listových zásielok a reagovaní na tieto zásielky, napr. oznámenia, rozhodnutia alebo výzvy orgánov štátnej správy a samosprávy,
- vo veci rozhodovania o svojej zdravotnej starostlivosti.

Súd zároveň upustil od doručenia rozhodnutia vyšetrovanému I. Q., T. XX.XX.XXXX a ustanovil opatrovancovi I.V. Q., T. XX.XX.XXXX opatrovníka v osobe N. R., T. XX.XX.XXXX, R. X, H., ktorý je oprávnený a povinný zastupovať opatrovanca v rozsahu právnych úkonov v ktorých je obmedzený spôsobilosti na právne úkony.

Písomným podaním, doručeným súdu dňa 17.12.2015 k sp. zn. 14C/167/2013 opatrovník V. I. Q. - N. R. späťvzal žalobný návrh opatrovanca zo dňa 09.09.2013 na určenie neplatnosti relatívne neplatného právneho úkonu v celom rozsahu a následne sa návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 05.01.2016 domáhal schválenia právneho úkonu - späťvzatia predmetnej žaloby, ktorý úkon vykonal v mene opatrovanca.

Rozsudkom zo dňa 07.01.2016, č. k. 14C/167/2013 - tunajší súd určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi odporcom v 1. rade I. Q., T. XX.XX.XXXX a odporcom v 2. rade N. Q., T. XX.XX.XXXX je neplatná. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Podľa § 179 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

Podľa § 193 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov ustanovenia § 176 až 180 platia obdobne.

Súd mal v danom prípade za preukázané, že návrh na schválenie právneho úkonu - späťvzatie žaloby, ktorý v mene opatrovanca vykonal jeho opatrovník je nedôvodný. Poukazuje, okrem iného, predovšetkým na to, že žalobu o určenie neplatnosti relatívne neplatného právneho úkonu si opatrovanec v 09/2013 podal sám, resp. prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorého na zastupovanie v tomto konaní aj sám splnomocnil. Už z uvedeného je zrejmé, že V. I. Q. si bol, napriek svojmu psychickému ochoreniu, plne vedomý, čo je predmetom kúpnej zmluvy, ktorej neplatnosti sa dovoľával, aké následky má uzavretie tejto kúpnej zmluvy pre neho ako spoluvlastníka nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tejto kúpnej zmluvy a aj to, čo touto žalobou sleduje, pričom bol zároveň schopný za účelom ochrany svojho práva vyhľadať právne zastúpenie a počas konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/167/2013 byť riadne a plnohodnotne zastúpený. V danom prípade preto nemožno v žiadnom prípade ustáliť, že k samotnému iniciovaniu predmetného súdneho konania došlo zo strany opatrovanca ako žalobcu pod vplyvom jeho psychického ochorenia a že teda opatrovanec nevedel posúdiť, čo je pre neho v danej situácii dobré a prospešné, a čo nie. V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že ani samotný právny zástupca opatrovanca nemal za to, že by opatrovanec nebol spôsobilý predmetnú záležitosť z hľadiska svojho záujmu relevantne posúdiť. Súd nerozporuje, že k samotnému obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony dochádza až po dlhšie trvajúcich, príp. nezvratných psychických obtiažach dotknutej osoby, ktorá trpí určitým ochorením po dlhšie časové obdobie a toto ochorenie negatívne ovplyvňuje psychické a citové prežívanie dotknutej osoby ako aj iné relevantné psychické funkcie, čo sa následne prejavuje tým, že človek trpiaci psychickým ochorením koná vo svoj neprospech (pričom je irelevantné akým spôsobom) a dôsledky svojho konania/nekonania nevie správne posúdiť. Uvedené však v danom prípade nie je možné konštatovať, nakoľko tak ako súd už uviedol vyššie, opatrovanec/žalobca si bol podstatných aspektov vzniknutej situácie vedomý a za týmto účelom aj vyhľadal právne zastúpenie. Preto nie je možné uzavrieť, že predmetný postoj opatrovanca bol spôsobený jeho ochorením a že tento by sa za iných okolností (t. j. keby psychickým ochorením netrpel) neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy nedomáhal.

Najpodstatnejšou skutočnosťou, na ktorú súd v danom konaní (ako aj v iných konaniach tohto typu) prihliada je to, či je daný právny úkon v záujme opatrovanca, kde súd konštatuje, že späťvzatie žaloby, ktorou sa iniciovalo konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/167/2013 opatrovníkom v mene opatrovanca v žiadnom ohľade záujem opatrovanca ako žalobcu nesleduje. Opatrovník žalobcu dostatočne neosvedčil záujem opatrovanca na späťvzatie predmetnej žaloby, teda v čom by bolo zastavenie predmetného súdneho konania pre opatrovanca prospešné. Opatrovník síce v konaní uvádzal, že predmetné finančné prostriedky, ktoré by opatrovanec vynaložil na odkúpenie podielu na predmetnej nehnuteľnosti by bolo vhodnejšie použiť na opravu nehnuteľnosti, ktorá slúžila na jeho bývanie alebo na zabezpečenie lepšej starostlivosti v zariadení, kde je v súčasnosti umiestnený, avšak uvedené skutočnosti nepovažoval súd v danom štádiu za dostatočné. Je nutné uviesť, že v danom prípade sa jedná o spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, ktoré je nutné chrániť a pri jeho prevode dodržať všetky zákonné podmienky a v danom prípade nadôvažok pri ich uplatnení prihliadať na záujem opatrovanca ako na prednostnú podmienku posúdenia vhodnosti takéhoto právneho úkonu, s ohľadom na jeho dopad na život opatrovanca. Za daného stavu veci, kedy opatrovanec (hoci trpiaci psychickým ochorením, nie však tak závažným, aby nemohol robiť žiadne úkony a do istej miery spravovať svoje

záležitosti) vyjadril s právnym úkonom, týkajúcim sa nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníkom nesúhlas a tento (či už sám alebo prostredníctvom zvoleného zástupcu) relevantne zdôvodnil, je tento postoj opatrovanca nevyhnutné rešpektovať a konať v jeho intenciách. Súd poukazuje na to, že povinnosťou opatrovníka je dohliadať a hájiť záujem opatrovanca v situáciách, kedy tento nie je schopný svoj záujem objektívne a správne posúdiť, čo však v danom prípade nie je možné konštatovať. Skutočnosť, že je človek obmedzený v spôsobilosti na právne úkony automaticky nepredpokladá, že nie je schopný posúdiť obsah žiadneho právneho úkonu a jeho dôsledkov na svoj život rovnako, ako to nepredpokladá, že by nedokázal hájiť svoje záujmy a práva ak má za to, že došlo k ich porušeniu alebo sa koná v ich rozpore. S ohľadom na uvedené názor opatrovanca ako žalobcu nie je v žiadnom prípade bezvýznamný a je potrebné ho rešpektovať, pričom prípadné odchylenie sa od tohto názoru by bolo možné iba za predpokladu, že by mal súd za preukázané, že opatrovanec skutočne nebol schopný relevantne posúdiť obsah týchto úkonov a ich dôsledky a že tieto by skutočne boli v jeho neprospech. Uvedené však na strane opatrovanca preukázané nebolo, pričom uvedené súd vyhodnotil i v kontexte celkového postoja a správania sa opatrovanca v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/167/2013. Súd pritom v uvedenom prípade zohľadnil i tú skutočnosť, že samotný odvolací súd v danom prípade konštatoval, že je potrebné v konaní zisťovať, či došlo k splneniu podmienok predpokladaných ust. § 140 Občianskeho zákonníka s ohľadom na žalobcove námietky a z ktorých dôvodov aj rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým návrh žalobcu zamietol, v tom čase zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Prvostupňový súd po vykonaní dokazovania v naznačenom smere v danej veci vyniesol dňa 07.01.2016 rozsudok, ktorým určil, že predmetná kúpna zmluva je neplatná, teda vyhovel návrhu opatrovanca/ žalobcu v plnom rozsahu. S uvedeného dôvodu je zrejmé, že opatrovník žalobcu svojim späťvzatím žaloby nerešpektoval vôľu opatrovanca, ktorú jednoznačne deklaroval podaním samotnej žaloby ako aj svojim postupom a vyjadreniami v priebehu konania, pričom súd jeho návrhu napokon vyhovel, teda mal za to, že v prípade prevodu spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa nepostupovalo v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o dôvody, ktorými opatrovník zdôvodňoval svoje konanie (späťvzatie žaloby) súd uvádza, že nespochybňuje postoj a konanie opatrovníka v tom zmysle, že tento mal za to, že prípadné ďalšie vlastníctvo nehnuteľnosti by bolo opatrovancovi skôr na príťaž, než na úžitok, a to predovšetkým s ohľadom i na jeho predchádzajúci prístup k vlastníctvu nehnuteľností a k starostlivosti oň a že ho chcel týmto postupom uchrániť od ďalších starostí, ktoré by mu prinieslo prípadné zväčšenie jeho spoluvlastníckeho podielu na predmetnej nehnuteľnosti, kedy mal za to, že je vhodnejšie prípadné voľné finančné prostriedky opatrovanca použiť na iné, pre opatrovanca vhodnejšie veci. Predmetným konaním a rozhodnutím súdu pritom nedochádza k nadobúdaniu či zväčšovaniu spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti na strane opatrovanca, ale dochádza ním k určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej predmetom je prevod spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnosti, ktorá neplatnosť je zdôvodnená tým, že pri prevode nebolo postupované v súlade so zákonom. Preto v danom prípade, kedy je predmetom právneho úkonu ako takého spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti a jeho zákonný prevod, ako aj s ohľadom na súčasný zdravotný a psychický stav opatrovanca, ktorému je poskytovaná špecializovaná starostlivosť, ktorá má na jeho stav pozitívny vplyv a kde nie je možné predpokladať, že by sa už nemal navrátiť do svojho predchádzajúceho prostredia, v ktorom žil a spravovať svoje záležitosti v rozsahu, v akom toho bude schopný, je nutné ustáliť, že návrh opatrovníka na schválenie právneho úkonu - späťvzatie žaloby, ktorý vykonal v mene opatrovanca nie je v jeho záujme, z ktorého dôvodu nebolo možné mu vyhovieť.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam a s poukazom na citované ustanovenia zákona o občianskom konaní súdnom súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu (§ 176 ods. 1 O. s. p. a § 81 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne a v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 odsek 1) O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave, dňa 02. júna 2016